

OBSAH

ÚVOD	11
I.	
VÝCHODISKA KARIÉRNÍHO PORADENSTVÍ	
1. OPTIMÁLNÍ PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ – SPRÁVNÝ ČLOVĚK NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ	14
2. VOLBA POVOLÁNÍ JAKO ŽIVOTNÍ VÝVOJOVÁ ÚLOHA	18
2.1 Kariévní zralost	20
3. TEORIE KARIÉRNÍHO VÝVOJE	22
3.1 Hollandův model typů osobnosti a pracovního prostředí	22
3.1.1 Hollandův model typů osobnosti	22
3.1.2 Hollandovy typy pracovního prostředí	27
3.2 Teorie životních stadií D. Supera	31
3.3 Teorie volby zaměstnání a klasifikační systém zaměstnání A. Roeové	32
3.3.1 Šest úrovní zaměstnání	36
3.3.2 Použití klasifikačního systému A. Roeové v poradenství	37
3.4 McClellandovy typy potřeb	39
3.5 Scheinovy kariévní kotvy	41
3.6 Typy osobnosti I. Myersové a K. Briggsové	43
3.6.1 Vnímání – usuzování	43
3.6.2 Extroverze a introverze	45
3.6.3 Použití typologie I. Myersové a K. Briggsové v poradenství	46
4. KARIÉRNÍ PORADENSTVÍ: VYMEZENÍ CÍLE A KROKY	50
4.1 Strukturální přístup v kariévním poradenství	51
4.2 Kroky kariévního poradenství	52
5. FAKTORY DŮLEŽITÉ V KARIÉVNÍM PORADENSTVÍ	55
5.1 Schopnosti	56
5.2 Minulé výkony	61
5.3 Zájmy a výběr povolání	64

2. NEREÁLNÉ VOLBY STUDIA A POVOLÁNÍ	115
2.1 Změna nerealistických aspirací	116
2.1.1 Využití poradenského procesu	116
2.1.2 Zkoumání povolání	116
2.1.3 Sebepoznání a ujasňování cílů	116
2.1.4 Psychologická diagnostika	117
2.1.5 Práce s nerealistickými aspiracemi	117
2.1.6 Hraní rolí a skupinové procesy	117
3. KLIENT S NĚKOLIKA VOLBAMI	119
3.1 Závěry pro poradenství	121
4. KARIÉRNÍ VÝVOJ A PORADENSTVÍ U NADANÝCH JEDINCŮ	122
4.1 Problémy nadaných v kariérním vývoji	122
4.2 Kariérní informace u nadaných	124
4.3 Kariérní vývoj nadaných dívek	125
4.4 Poradenské potřeby nadaných žáků gymnázií	127
4.4.1 Připravenost k volbě studia	129
4.4.2 Potřeba školních a kariérních informací	130
4.4.3 Potřeba ověřit si správnost volby studia	130
4.4.4 Jiné problémy nadaných	131
4.5 Zkušenosti s kariérní orientací nadaných	132
5. STŘÍDÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ A KARIÉRNÍ MORATORIUM	135
5.1 Přejít od adolescence k dospělosti	135
5.2 Střídání zaměstnání	136
5.3 Moratorium: čas na psychický odpočinek	136
5.4 Poradenství pro mladé dospělé v období přechodu ze školy do zaměstnání	138

III. PROGRAMOVÝ PŘÍSTUP K VOLBĚ POVOLÁNÍ A SKUPINOVÉ PORADENSTVÍ

1. PROGRAMOVÝ PŘÍSTUP K VÝBĚRU POVOLÁNÍ	142
1.1 Definice a charakteristiky psychologického poradenského programu	142
1.2 Programy v kariérním poradenství	143
1.2.1 Předpoklady kvalitního programu kariérní orientace a poradenství uskutečňovaného v podmínkách školy	144
1.2.2 Zásady pro vývoj programu	146

1.3	Program kariérní orientace na základní škole	146
1.3.1	Konkretizace cílů programu kariérní orientace na základní škole	149
1.4	Hodnocení účinnosti programu	150
2.	PŘÍKLADY PORADENSKÝCH PROGRAMŮ	152
2.1	Program <i>Ty a tvé povolání</i>	152
2.1.1	Struktura programu	152
2.2	Program <i>Plánování života</i>	157
2.2.1	Práce a mimopracovní aktivity člověka	157
2.2.2	Plánování života – poradenská syntéza	159
2.2.3	Vedení programu	160
2.2.4	Zkušenosti s ověřováním	164
2.3	Program <i>Průvodce světem povolání</i>	166
2.3.1	Popis programu	166
2.3.2	Efektivnost programu <i>Průvodce světem povolání</i>	169
2.4	Programy série <i>The Real Game</i>	171
3.	SKUPINOVÉ FORMY PORADENSTVÍ V KARIÉRNÍM VÝVOJI	174

IV.

KARIÉRNÍ PORADENSTVÍ JAKO OBLAST PROFESIONÁLNÍ ČINNOSTI

1.	KARIÉRNÍ PORADENSTVÍ V ZAHRANIČÍ	180
2.	MOŽNOSTI A LIMITY KARIÉRNÍHO PORADENSTVÍ	184
2.1	Klienti a jejich situace	184
2.2	Poradci	186
2.3	Práce a pracovní místa	186
3.	KARIÉRNÍ PORADENSTVÍ NA ZAČÁTKU 21. STOLETÍ	189
3.1	Kariérní vývoj jako celoživotní proces	189
3.2	Informačně-komunikační technologie	190
3.3	Individuální poradenství	192
3.4	Partnerství a spolupráce	192
3.5	Od rozhodování k rozvíjení	193
3.5.1	Poradenství orientované na rozhodnutí	195
3.5.2	Rozvíjející kariérní poradenství	196

ZÁVĚR	198
REJSTŘÍK VĚCNÝ	199
REJSTŘÍK JMENNÝ	202

PŘÍLOHA

TABULKY SKUPIN ZAMĚSTNÁNÍ	206
-------------------------------------	-----